

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Biserica și politica

Nu peste mult timp vom intra în febra alegerilor generale și locale, în urma cărora se vor forma structurile locale și centrale de conducere, născându-se astfel o nouă administrație centrală și locală. Asistăm la o campanie electorală mai mult sau mai puțin murdară, în care se aruncă pe piață cele mai diverse argumente pro și contra candidaților care sunt prinși în lupta politică. De obicei, cu această ocazie se cercetează și cele mai intime comportamente ale unei persoane. Este acesta un lucru bun sau rău, nu dorim să ne exprimăm în acest sens. Un fapt, însă e sigur: nimic din ceea ce constituie intimitatea unei persoane nu rămâne ascuns privirii indiscrete a presei sau a contracandidatului, și deci a opiniei publice.

În această luptă pentru putere care „scuză mijloacele”, Biserica Ortodoxă Română, prin vocea Sfântului Sinod, și-a exprimat în trecut opinia în legătură cu participarea preoților la viața politică. Hotărârea Sfântului Sinod a fost una înțeleaptă, în sensul opririi clericilor de la a face politica vreunui partid.

Într-adevăr, într-o comunitate cum e și cea parohială, preotul este părintele tuturor păstoriților, indiferent de coloratura politică a acestora. El nu trebuie să facă separatisme de nici un fel, legate de vreun criteriu economic (starea materială a credincioșilor), social (statutul social al acestora), cultural (gradul de cultură al acestora) și cu atât mai puțin politic, știut fiind faptul că nici o doctrină politică nu întrupează perfecțiunea, ci reprezintă fațetele unei realități mult mai complexe. De aceea, preotul nu este bine să fie înregimentat politic.

Sunt cunoscute pasiunile care se nasc în jurul sus-

ținerii unor doctrine politice de dreapta, de stânga sau de centru, cu nuanțele lor. La fel de pasionantă se dovedește a fi și susținerea unor persoane mai mult sau mai puțin cinstite sau corupte, aflate în angrenajul puterii sau care doresc să intre în acest angrenaj. În acest context, menirea preotului nu este aceea de a sluji un partid sau o persoană, alta decât Persoana divino-umană a lui Iisus Hristos, singura infailibilă, ci de a sluji Adevărul până la capăt și cu orice efort. Oare un preot care face parte dintr-un partid politic și este un om militant în acest sens, îi mai reprezintă pe toți credincioșii din parohie?

După Revoluție, am văzut cum pentru un blid de linte (sau pentru ciolan, cum ar spune alții), mulți oameni politici și-au trădat colegii de partid, și-au schimbat culoarea politică și au dezamăgit electoratul care i-a votat, trecând dintr-un partid într-altul, în funcție de cine se afla la guvernare. Or, într-un asemenea climat politic instabil, pentru preot a se înregimenta politic ar reprezenta un gest nesăbuit. Și pentru acest motiv, inițiativa Sinodului Bisericii noastre ni se pare a fi una binevenită, cunoscut fiind faptul că viața politică i-a atras pe unii preoți în mrejele ei în toată această perioadă, neglijând poate cele sfinte la care au fost chemați.

Biserica are menirea să-și exprime răspicat punctul de vedere în fața tuturor provocărilor la care sunt supuși fiii ei și cu atât mai mult slujitorii ei. Ea trebuie să fie un far călăuzitor, care în virtutea aspectului dinamic al Tradiției să se acomodeze epocii, nu o acomodați întotdeauna facilă, ci una în duhul Cuvântului Evangheliei lui Hristos. Au existat și vor mai exista tot felul de tentații în care credincioșii vor cădea, însă la toate acestea, corpul Bisericii trebuie să reacționeze în duhul Tradiției sale milenare.

Pr. Caius CUȚARU

Din sumar

- ◆ Tâlcuire la Fericiri după Sfântul Ioan Gură de Aur
pagina 4, Prof. Amalia STANA
- ◆ Știri
pagina 6

Urmarea lui Hristos

Duminica după înălțarea Sfintei Cruci

„Și chemând la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său? Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri. Și le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere.” (Marcu 8, 34-38 și 9, 1).

Viața este un dar de la Dumnezeu pe care trebuie să-l prețuim, trăind cu folos pentru noi, dar și pentru semenii noștri. Pentru creștini viața este Hristos (Filipeni 1, 21). Mântuitorul Hristos ne cheamă să-L urmăm, să ne mântuim sufletul, dar nu silește pe nimeni, doar cel ce voiește acela îl urmează. Mântuirea noastră presupune o relație personală cu Dumnezeu. Precum i-a chemat pe ucenici și pe cei din mulțimea care îl asculta, așa ne cheamă Mântuitorul Hristos pe fiecare dintre noi prin cuvântul Sfintei Evanghelii. Pericopa evanghelică, din această duminică, este o chemare pentru a-I urma Lui și a dobândi astfel viața veșnică. Unii au avut parte de anumite evenimente în viață care i-au apropiat de Hristos. Pilda vameșului Zaheu ne spune că printr-un membru al familiei se poate mântui toată casa lui. Întâlnirea Sfântului Apostol Pavel cu Hristos, pe drumul Damascului, l-a schimbat din prigonitor al Bisericii, în cel mai râvnitor apostol. Avva Evagrie ne îndeamnă să alegem în viață, calea care ni se potrivește cel mai bine căci Domnul este milostiv și va primi pe fiecare, nu datorită faptelor sale, ci pentru dorința sa de a se apropia de El, așa precum a primit darul femeii celei desfrânată. Omul este schimbător și adeseori rătăcește căutând calea cea mai ușoară și mai scurtă pentru a ajunge la starea de fericire. Când irosim timpul căutând fericirea fără a-L urma pe Dumnezeu, niciodată nu ajungem la ea. Multe piedici și amăgiri întâlnește omul în calea lui. Lumea cu deșertăciunile ei, trupul stăpânit de poftă, cursele vrăjmașului, toate caută să abată omul de la calea mântuirii. Fiecare om ascultă chemarea lui Hristos în felul său, dar Psalmistul David zice: „Departă de păcătoși este mântuirea, că n-au căutat îndreptările Tale” (Psalmul 118, 155). Cei care se străduiesc să urmeze chemarea lui Hristos, străduindu-se a realiza ceva folositor pentru ei și pentru cei din jurul lor, au cugetul împăcat că își împlinesc rostul în această lume. Urmarea lui Hristos presupune iubire, adevăr, dreptate

și aduce pace și liniște sufletească. Mântuitorul Hristos a zis „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (Ioan 14, 6). Evanghelia de astăzi ne arată „Calea” și ne cere să împlinim cele trei cerințe: lepădarea de sine, asumarea sau luarea crucii, împlinirea voii lui Hristos.

Spun Părinții Bisericii că cea mai mare piedică în calea urmării lui Hristos este voia cea stricată a omului. Dacă cineva se nevoiește dar nu sporește în viața duhovnicească înseamnă că voia lui e pățimașă. Chiar și faptele bune însoțite de patimă și de mândrie mai degrabă aduc căderea decât sporul duhovnicesc. Sfântul Antonie l-a întrebat pe Dumnezeu: Cine poate să se mântuiască? Domnul zis: Singură smerenia poate să treacă cursele vrăjmașului.

Lepădarea de sine presupune lepădarea de voința egoistă, deoarece sufletul celui plin de sine, nu mai are loc pentru iubirea de Dumnezeu și de aproapele. Iubirea de sine despre care vorbește Mântuitorul Hristos când zice: “să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (cf. Matei 19, 19), constă în a te iubi pe tine ca făptură a lui Dumnezeu, creată după chipul Lui, a te iubi deci în Dumnezeu și a-L iubi pe Dumnezeu în tine. Lepădarea de sine mai înseamnă și renunțarea la modul pățimaș de a trăi în uitare de Dumnezeu și de semenii. Mântuitorul Hristos ne arată, că numai atunci putem să-I urmăm Lui, când centrul vieții noastre este El, după cum spunea Sfântul Apostol Pavel: „Nu mai trăiesc eu ci Hristos trăiește în mine” (Galateni 2, 20).

A doua cerință în urmarea lui Hristos este asumarea crucii. Crucea are mai multe înțelesuri. „A-ți lua crucea” poate însemna a-ți face datoria față de familie și față de societate, a lupta cu egoismul din noi după cum spune Sfântul Apostol Pavel: „Nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârșesc” (Romani 7, 19).

În fața neputinței, a eșecului omul înțelege mai bine

ceea ce Mântuitorul Însuși spune în cuvintele: „Fără Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 5).

Crucea înseamnă și răbdarea suferințelor, a neîmplinirilor, lupta cu patimile nevindecate: „Dacă porți crucea ta (necazurile) de bună voie, purta-te-va și ea pe tine și te va călăuzi către doritul liman unde va înceta toată patima, în lume, însă, crucea n-are sfârșit. Iar dacă porți crucea cu părere de rău, mai adaugi altă cruce și-ți îndoiești sarcina — și n-ai încotro, trebuie să o duci. Lepezi o cruce, vei da, fără îndoială, peste alta și poate încă mai grea”(Urmarea lui Hristos p. 142).

A treia lucrare în urmarea lui Hristos este mărturisirea Lui și împlinirea poruncilor. Nu putem urma lui Hristos fără a împlini poruncile Lui și fără a-L mărturisi. Mântuitorul Hristos spune: „cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui” (Ioan 14, 21). Împlinind poruncile lui Hristos ne împărtășim cu Hristos. Împlinirea poruncilor lui Dumnezeu înseamnă trăirea virtuților creștine care aduc harul lui Dumnezeu în viața omului și, în același timp, îl ajută să scape de patimile care îl robesc. Cine împlinește poruncile lui Hristos rămâne în El și Hristos rămâne în cel care se face împlinitor al poruncilor.

Suntem conștienți că viețuim într-o lume în care suntem asaltați de greutăți și ispite din ce în ce mai mari, atât în plan material cât și în cel spiritual, trebuie să ne ferim ca de foc de griji care ne strică viața, preocupându-ne în schimb de cele care o înalță și o înfrumusețează, mai ales privitoare la suflet. Dar „lucrați cu frică și cutremur la mântuirea voastră!” (Filipeni 2, 12). Să ne silim a urma lui Hristos cu tot sufletul și cu toată inima, fiindcă “din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se ia prin străduință și cei ce se silesc pun mâna pe ea” (Matei 11, 12), rugându-ne precum cei de demult și zicând: „Sufletul meu cel înțelenit în fărădelegile greșelilor, adapă-l cu șuvoaiele sângiurilor Tale, și-l arată roditor de fapte bune. Că Tu ai zis tuturor să vină la Tine, Cuvinte al lui Dumnezeu Preasfinte, și să scoată apa cea vie a nestricăciunii, care spală păcatele celor ce laudă slăvită și dumnezeiasca Ta înviere; dând, Bunule, celor ce Te cunosc pe Tine Dumnezeu, puterea Duhului, Care cu adevărat S-a pogorât de sus peste ucenicii Tăi; că Tu ești Izvorul vieții noastre” (*Penticostar*, p. 165). Amin!

Pr. Ioan LAZĂR

Purtarea de grija a lui Dumnezeu față de noi

Credincioșii se încred în pronia lui Dumnezeu și de aceea se roagă, dar știu și aceea că lumea nu se conduce după capricii, nici prin minuni pe care unii oameni le reclamă în fiecare zi, la fiecare pas, ci prin legi generale, constante și eterne, date de Dumnezeu. Ei mai știu că Dumnezeu permite răul din respect față de liberul arbitru al omului, dar tot Dumnezeu este acela care intervine, prin mijloace demne de El, ca să-i slăbească puterea, să-l înlăture, să-l stingă sau să-l pedepsească. El nu vrea ca pentru un abuz să dea îndată pedepse capitale. Științele nu sunt interzise pentru unele din aplicațiile lor greșite sau abuzive, nici artele pentru contrafacerile lor rele (cărți pornografice, picturi urâte, otrăvuri ucigătoare, bombe atomice etc). La fel nici pronia și, în genere religia nu se reneagă pentru existența unor fapte și întâmplări care, din lipsă de perspectivă și orizont, nouă ni se par greșite.

Cu providența divină este ca și cu fața omului sau fața pământului: dacă o privim în întregimea ei ni se pare frumoasă, armonioasă, încântătoare. Dacă însă o privim cu ochi mici de furnică și o cercetăm mai

de aproape, îi putem găsi defecte câte vrem și-i putem face observații destule: de ce există tăietura buzelor și groapa gurii, de ce muntele nasului și văile ochilor, de ce pădurea sprâncenelor și a mustăților etc. Din câteva amănunte noi vrem să judecăm totul (Duplessy), ca și când sfaturile și judecata lui Dumnezeu ar fi totuna cu sfaturile și judecata omului (vezi Isaia 55, 8-9).

Așadar, să luăm aminte că lumea nu se conduce prin forța materiei brute, nici prin forța destinului orb sau a întâmplării fatale, ci prin forța morală divină a providenței, care lucrează astfel, ca să împace autoritatea cu libertatea, iubirea cu legea și bunătatea cu dreptatea. Mărturiile naturii, ale Bibliei și ale istoriei omenirii confirmă același adevăr și fac, într-un singur glas, aceeași constatare: Dumnezeu e mântuirea și slava noastră. Dumnezeu este ajutorul nostru. Nădejdea noastră e în Dumnezeu (Psalmul 61, 7; vezi și Psalmul 103 și 120; Luca 12, 15-31).

(Ilarion V. Felea, *Religia iubirii*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2009, p. 149-150)

Tâlcuire la Fericiri după Sfântul Ioan Gură de Aur

Iisus învață pretutindeni oamenii, mai ales în locuri liniștite în munți, la marginea mării, acolo unde vedea și întâlnea mai mulți oameni, dornici să cunoască mai multe despre Împărăția lui Dumnezeu. Mulțimile priveau cu uimire la minunile lui Iisus făcute în special cu oamenii, iar apostolii doreau să cunoască lucruri mari și înalte despre Împărăția lui Dumnezeu.

Domnul Iisus Hristos avea marea calitate că vindeca nu numai trupul, ci și sufletul.

Iisus îi învăța pe oameni, dar aprofunda învățătura Sa, apostolilor. Sfântul Evanghelist Luca spunea: „Și El, ridicându-și ochii spre ucenicii Săi, zicea...” (Luca 6, 20) iar Sfântul Evanghelist Matei menționa: „au venit la Dânsul ucenicii Săi și-i învăța.” (Matei 28, 20).

Oamenii îl ascultau pe Hristos cu multă atenție. Iisus le spune: „Feriți-vă cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția Cerurilor.” Iisus se adresează nu numai apostolilor, ucenicilor, oamenilor prezenți, ci și tuturor oamenilor din lume.” Cei săraci cu duhul sunt cei smeriți, cei smeriți din voința lor și nu cei constrânși de circumstanțe. Cei săraci cu duhul sunt cei care se tem de poruncile lui Dumnezeu, pe care Domnul Dumnezeu îi și laudă prin cuvintele profetului Isaia: „Spre cine voi căuta, decât spre cel blând și liniștit, care tremură de cuvintele Mele.” (Isaia 66, 2).

Unii oameni au smerenie cu măsură, alții au smerenie fără hotar, multă, care zdrobește desăvârșit. Pe cea fără hotar regele și profetul David o laudă și el în scrierile sale: „Jertfă lui Dumnezeu: duh umilit, inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.” (Psalmul 50, 18).

Smerenia pe care o fericește Domnul Hristos este și aceea care au adus-o cei trei tineri lui Dumnezeu, în loc de jertfă: „Ci cu suflet zdrobit și cu duh de smerenie să fim primiți.” (Dan 3, 39).

Relele cele mai mari ale umanității au venit din lipsă de smerenie, adică din mândrie. Chiar și diavolul a căzut din mândrie. Cel dintâi om din mândrie, ispitit fiind de diavol a căzut în păcatul original sau strămoșesc. Adam a dorit să ajungă ca Dumnezeu, dar a pierdut și ce avea, căci Dumnezeu a zis: „Iată Adam a ajuns ca unul din Noi.” (Facere 3, 22) și ca pedeapsă din nemuritor a ajuns muritor.

Așadar smerenia este opusul mândriei. Orice faptă bună, postul, rugăciunea, milostenia și castitatea fără smerenie dispar. Exemplu bun în acest sens este fari-seul care a venit să se roage la templu, dar pentru că

nu a avut smerenie, faptele sale au fost anulate. (Luca 18, 10-14).

Smerenia în concluzie este începutul oricărei fapte bune și Domnul Iisus Hristos își începe Predica Sa, de pe munte cu această virtute.

Ucenicii lui Iisus erau cu adevărat smeriți, nici nu aveau cu ce să se mândrească deoarece majoritatea erau pescari, erau săraci, erau oameni de rând. Deci să nu privim cu dispreț la categoriile acestea de oameni. Așadar indiferent ce tip de om ești, din ce categorie socială faci parte, dacă ai smerenie ești fericit.

Iisus nu îi fericește apoi pe cei veseli, ci pe cei triști, pe cei mârniți, pe cei ce plâng.

„Feriți-vă cei ce plâng!” (Matei 5, 4).

Iisus face minuni ca oamenii să creadă în cuvintele Sale, și îi fericește în special nu pe cei ce plâng pentru diferite pricini, ci pe cei ce plâng pentru păcatele lor. Nu trebuie omul să plângă pentru niciun lucru din lumea aceasta, ci doar pentru păcatele sale. Acest lucru îl arată și Sfântul Apostol Pavel: „Întristarea după lucrurile lumii aduce moarte, dar întristarea după Dumnezeu lucrează pocăință spre mântuire, fără părere de rău.” (II Corinteni 7, 10).

Iisus Hristos vorbește de cei care sunt atât de tare întristați după Dumnezeu, încât ajung să și plângă. Porunca aceasta să fii întristat după Dumnezeu este un adevărat izvor de filosofie. Cei care plâng nu mai vor să vadă și să audă de nimic altceva, numai de durerea lor și apoi ei se vor mângâia, aici și în veșnicie, căci Dumnezeu dă multă răsplată, nu după mulțimea lacrimilor, ci după multa Sa iubire de oameni. Cei care își plâng păcatele vor dobândi iertare și multă binecuvântare de la Dumnezeu.

Hristos ne îndeamnă să plângem nu numai pentru păcatele noastre, ci și pentru păcatele altora. Așa cum face Maica Domnului în icoanele sale, făcătoare de minuni. Asemenea suflete aveau sfinții: Moise, Pavel apostolul, David, regele și profetul etc.

„Feriți-vă cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.” Nu este vorba aici de un pământ spiritual, ci aici este vorba despre o răsplată materială, așa cum stă scris în porunca Decalogului: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să îți fie bine, și să trăiești ani mulți, pe pământul pe care Domnul Dumnezeul tău, ți-l va da ție!” (Ieșire 20, 12), (cf. Efeseni 6, 2-3). Iisus îi spune tâlharului din dreapta Sa, care s-a pocăit: „Astăzi vei fi cu Mine în rai!” (Luca 23, 43).

Hristos ne îndeamnă să căutăm întâi bunurile cerești și apoi pe cele pământești și trecătoare. Chiar dacă în aparență oamenii cred că cei blânzi și moi pierd totul, Iisus ne spune că nu este așa, cei blânzi vor moșteni pământul. Bineînțeles că Dumnezeu ne dă răsplată și în lumea aceasta: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și acestea toate se vor adăuga vouă.” (Matei 6, 33), iar „Oricine a lăsat case sau frați, însutit va lua în veacul acesta, iar în cel viitor va moșteni viața veșnică.” (Matei 19, 29).

„Fericiți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.” Dumnezeu iubește dreptatea. Avuțiile trebuie dobândite din muncă, cinstită și nu din răpire, hoție sau lăcomie. Deci, trebuie să căutăm dreptate și să ne rugăm la Dumnezeu să ne dea o minte înțeleaptă pentru a putea face dreptate. Să nu ne temem de nimic, nici chiar de sărăcie, căci Dumnezeu celor drepti le va da răsplată nu numai în ceruri, ci și aici pe pământ.

„Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.” (Matei 5, 7). Milostenia în fapte bune și este o mare virtute plăcută lui Dumnezeu. Când vei fi miluit, ți se întoarce binele făcut și uneori răsplata e mai mare decât fapta. Mila dumnezeiască nu este egală cu mila omenească, e o diferență mare ca de la cer la pământ.

„Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.” (Matei 5, 8). Curați cu inima sunt oamenii fără nici un pic de răutate. Sfântul Apostol Pavel lămurește: „Căutați pacea cu toții și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul.” (Evrei 12, 14). Omul îl poate vedea pe Dumnezeu atât cât îi este cu putință. Mulți oameni sunt milostivi, nu răpesc, nu sunt lacomi, dar trăiesc în desfrânări, deci prin aceasta Iisus ne învață că e nevoie și de curăție trupească și sufletească, pentru a-L vedea pe Dumnezeu.

„Fericiți făcătorii de pace că aceia, fiii lui Dumnezeu se vor chema.” (Matei 5, 9). Dumnezeu nu interzice numai dezbinarea și ura unora față de alții ci cere chiar să împăcăm pe cei învrăjbiți. Și Domnul Iisus ne-a împăcat pe noi cei învrăjbiți cu Dumnezeu-Tatăl.

„Fericiți cei prigoniți pentru dreptate.” (Matei 5, 10). Dreptatea este credința cea adevărată, cea bună și dreaptă, este întreaga filosofie a sufletului.

„Fericiți veți fi când vă vor ocări și vă vor prigoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind pentru Mine. Bucurați-vă și vă veseliți!” (Matei 5, 11-12). Iisus ne cere să dorim și să urmăm poruncile lui Dumnezeu, până la moarte. Deci mulțimile erau cutremurate de uimire, căci Iisus îi învăța cu o putere mare, fapt ce a convins mulți oameni, iar azi calendarul e plin de mucenici și mucenițe, care au preferat să moară decât să se lepede de învățăturile Domnului Iisus Hristos și plata lor multă este în ceruri.

Toate fericirile duc la Împărăția Cerurilor. „Că plata voastră multă este în ceruri.” (Matei 5, 12).

„Că așa au prigunit pe profeții cei mai dinainte de voi.” (Matei 5, 12). Prigoana vine din răutatea prigonitorilor. Sfântul Apostol Pavel are un exemplu în acest sens. El le scrie tesalonicenilor: „Că voi v-ați făcut următori Bisericii lui Dumnezeu, care sunt în Iudeea: că și voi ați îndurat aceleași suferințe de la cei de un neam cu voi, ca și aceia de la iudei, care și pe Domnul Iisus L-au omorât și pe profeții lor și pe noi ne-au prigunit și lui Dumnezeu nu sunt plăcuți și tuturor oamenilor le sunt potrivnici.” (I Tesaloniceni 2, 14-15).

Prigoana și cuvintele rele îi deosebește pe ucenicii Domnului de toți ceilalți învățători. După cum profeții au suferit pentru învățăturile lui Dumnezeu, tot așa cei ce cred în Hristos, vor suferi. Hristos dorește ca oamenii Lui să îndure cu bărbăție prigonitorile și vorbele rele, ca mai apoi să le dăruiască cununa strălucirii în Împărăția Sa: „plata voastră multă este în ceruri.” (Luca 6, 26). Iisus îi nefericește pe acei oameni care sunt vorbiți numai de bine: „Vai vouă când toți oamenii vă vor vorbi de bine.” (Luca 6, 26). Să fim așadar tari și puternici, ca omul de oțel, Iov, care a îndurat prigoana Satanei, necazul, ocările și vorbele oamenilor și a primit apoi binecuvântare de la Dumnezeu atât în viața acesta cât și în cea veșnică.

Bibliografie: Sfântul Ioan Gură de Aur, *Scrieri partea a treia – Omilii la Matei*, „Omilia a XV”, Colecția PSB 23, Editura IBMBOR, București, 1994, p. 173-182

Arhiepiscopul Aradului a participat la ceremoniile dedicate eroilor de la Păuliș

Miercuri, 16 septembrie 2020, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a participat alături de autoritățile arădene la ceremoniile dedicate celei de-a 76-a comemorări a eroilor de la Păuliș, ce și-au pierdut viața în bătălia purtată în zona Păulișului, în septembrie 1944.

Evenimentele au debutat cu o ceremonie de depuneri de coroane și jerbe de flori la bustul cpt. erou Ioan Fătu din Păuliș, apoi la Cimitirul Eroilor din Radna, unde un sobor de preoți a oficiat slujba de pomenire a eroilor din Detașamentul Păuliș și a evocat martiriul elevilor Școlii de Subofițeri Radna. Următoarea oprire, în acest periplu comemorativ, a fost în cimitirul eroilor de la Radna, unde după slujba de parastas s-au depus jerbe de flori.

Mai apoi la Biserica Ortodoxă din comuna Păuliș, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, înconjurat de un numeros sobor de preoți, a săvârșit slujba parastasului în memoria eroilor.

După aceasta, manifestarea centrală a zilei a avut loc la Monumentul Eroilor de la Păuliș, aflat lângă DN7, unde s-a desfășurat un ceremonial militar-religios, urmat de prezentări a ceea ce s-a întâmplat în 1944, cuvântări ale oficialităților, depunere de coroane și un frumos moment artistic prezentat de elevii din Păuliș.

În cuvântările rostite la aceste momente, Înaltprea-

sfințitul Părinte Timotei a evidențiat eroismul tinerilor elevi ai Școlii de Subofițeri din Radna, fii ai poporului nostru, crescuți în dragostea de neam și pământul strămoșesc de părinți și dascăli devotați Patriei și Bisericii, în duhul înaltelor idealuri umanitare, însușiri ce s-au dovedit cultivate cu dăruire până la jertfa supremă pentru binele general. Prețuirea celor de azi pentru cei ce s-au dovedit vrednici de cununa virtuților în floarea tinereții, se concretizează în comemorarea din aceste zile ale Crucii, când aici s-au purtat lupte înverșunate acum 76 de ani și a căror amintire e garantată în generațiile următoare ce se formează cu grijă în același spirit patriotic; dar Dumnezeu, Care nu uită osteneala, va răsplăti tuturor râvna spre înveșnicire.

Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș sărbătorit de arădeni

Marți, 15 septembrie 2020, la ceas de seară, Întâistătătorul Eparhiei Aradului, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit în Catedrala Arhiepiscopală „Sfânta Treime” din Arad, Slujba Vecerniei și Acatistul Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, ocrotitorul Banatului.

Sfântul Iosif este considerat unul dintre sfinții cinstiți mai deosebit în Biserica noastră. Fost mitropolit al Timișoarei și a toată Țara Banatului, Ierarhul Iosif a strălucit cu aureola sfințeniei încă de când era în viață, fiind „podoaba ierarhilor, izgonitorul tuturor patimilor, izbăvirea credincioșilor, lauda prea frumoasă a Timișoarei și cinstea Partoșului”, așa după cum îl numește Acatistul închinat lui.

La finalul Acatistului, Chiriarhul arădean a adresat credincioșilor prezenți un cuvânt de învățătură despre „Mitropolitul sfânt al Banatului” arătând că pomenirea sa este prilej binevenit a rememora curgerea vieții sale în cadrul istoriei bisericești a veacului al XVII-lea, subliniind pilduirea pentru generațiile viitoare a

însemnătății practicării virtuților și în special a filantropiei, angajând contribuția familiilor creștine.

De asemenea, Ierarhul a stăruit în mod deosebit asupra momentelor canonizării sale și aducerii și așezării sfințelor moaște în Catedrala Mitropolitană din Timișoara (1956), la care Înaltpreasfinția Sa a participat.

Sfântul Ierarh Iosif cel Nou, cinstit în capitala Banatului

De peste șase decenii, credincioșii bănățeni, și nu numai, au bucuria de a-l prăznuși la 15 septembrie pe Sfântul Ierarh Iosif cel Nou, Mitropolitul Timișoarei și ocrotitorul spiritual al Banatului.

În ziua sărbătorii, mii de credincioși au venit la cel de-al doilea hram al Catedralei Mitropolitane din orașul de pe Bega, pentru a participa la Sfânta Liturghie arhierescă, oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, alături de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului. De asemenea, din soborul slujitor au mai făcut parte clerici de la Centrul eparhial, protopopi, stareți și ieromonahi de la mănăstirile din cuprinsul Arhiepiscopiei Timișoarei.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, în cadrul căruia a evidențiat faptele minunate săvârșite de Sfântul Iosif atât în viață, cât și după mutarea sa la cele veșnice, fiind grabnic

ajutător pentru toți cei care se roagă cu credință. De asemenea, Preasfinția Sa a îndemnat credincioșii prezenți să-și practice credința, chiar dacă trăim vremuri neprilene manifestării credinței noastre strămoșești.

La sărbătoarea Banatului au participat oficialități locale și județene, dar și reprezentanți ai mediului academic și universitar din Timișoara.

Sfintele moaște au rămas spre închinare și cinstire până Miercuri, 16 septembrie, când, după Slujba Acatistului Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, au fost reasezate în locul obișnuit de închinare, din dreapta naosului lăcașului de cult.

Sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci la Mănăstirea Feredeou

Praznicul Înălțării Sfintei Cruci, 14 septembrie 2020, a reprezentat pentru credincioșii prezenți la slujbele de la Mănăstirea Feredeou, așezământul monahal din deal, un prilej de înaltă trăire duhovnicească.

Pentru a intensifica evlavia și bucuria duhovnicească, la inițiativa Părintelui stareț Arhim. Ilarion Tăucean și cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, de câțiva ani, soborul de slujitori și pelerini parcurg împreună, procesiunea „Drumul Crucii”, care începe la poalele dealului, cu popasuri la cele 14 cruci așezate la o anumită distanță, și care, prin icoanele înălțate pe acestea, exprimă calvarul Mântuitorului pe drumul spre Golgota.

După aceasta, credincioșii au participat la Slujba de Priveghere săvârșită în Paraclisul Înălțării Sfintei Cruci din curtea mănăstirii.

Programul slujbelor a continuat a doua zi dimineața, când pelerinii au avut bucuria de a participa la Sfânta Liturghie arhierescă, săvârșită de către Întâistătătorul Eparhiei noastre, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. Din sobor a făcut parte, pe lângă alți părinți, Pr. Vasile Cucu, secretar eparhial, Pr. Nelu Mercea, protopopul Lipovei, Pr. Ștefan Negreanu, lector universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad și Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial.

La momentul convenit, Înaltpreasfinția Sa a rostit cuvântul de învățătură pus sub titlul „Izvor de binefaceri” (pe baza citirilor scripturistice ale praznicului: I Cor. 1; Ioan 19) cu referire la izvorul de la Mănăstirea Feredeou, loc de pelerinaj de veacuri, mai ales la acest praznic, pentru vindecări de felurite suferințe trupești și sufletești și dobândire a cererilor pentru trebuințele vieții. Crucea însăși, în opera de mântuire, este izvorul de daruri pentru cei care o cinstesc, fapt asociat în

conștiința înaintașilor cu rostul izvoarelor, simboale ale curățeniei și a vieții nesfârșite, care adună în jurul lor pe toți care le recunosc puterea ca dar ceresc. În acest cadru, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a lămurit legătura între sărbătoare și duminicile dinainte și după aceasta, prin însemnătatea Sfintei Cruci în Legea veche, cultivând conștiința păcătoșeniei, a cărei urmare este moartea, precum și în cea nouă, aceea de a purta crucea Jertfei Mântuitorului spre veșnicie. De asemenea, ca semn de întărire în bine a creștinilor ea pune începutul astăzi cu nădejde noului an de învățătură la toate nivelele spre aducerea roadelor așteptate; mai ales în acest an consacrat în Biserica Ortodoxă Română pastorației părinților și copiilor, reamintind îndatoririle părinților sufletești și trupești, cât și a copiilor în legătura ce s-a întreținut mereu între Biserică și Școală.

Sfânta slujbă a fost înfrumusețată prin hirotonirea într-un preot a diaconului, Daniel-Ionel Costina, pe seama Parohiei Hunedoara Timișană, Protopopiatul Arad. La finalul slujbei, noul hirotonit a fost hirotesit duhovnic.

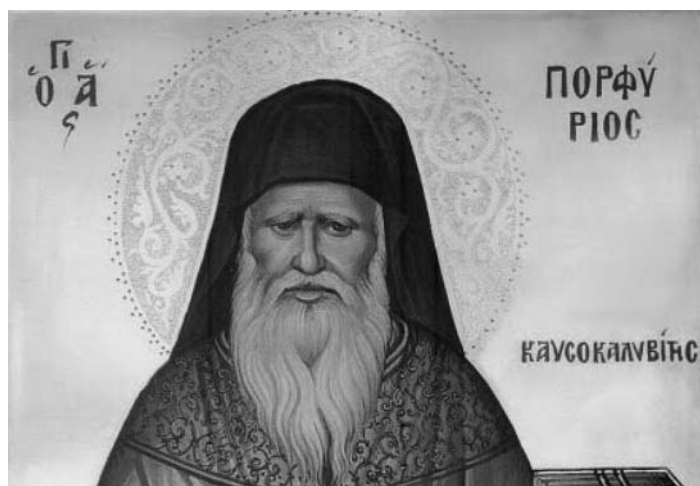
În cadrul slujbei s-au rostit rugăciuni pentru elevi și profesori la început de an școlar.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul bărbătesc al Parohiei Covăsânt, Protopopiatul Lipova.

Lupta în viața duhovnicească

Așa să vă luptați în viața duhovnicească: simplu, lin, fără siluire. Acesta este un chip mai sfânt al vieții duhovnicești, dar nu este cu putință să-l înveți așa, pe de rost. Trebuie să pătrundă în chip tainic înlăuntrul tău, așa încât sufletul tău să-l îmbrățișeze prin harul lui Dumnezeu. Însă, de multe ori, deși vrem să-l izbândim, prinde de veste potrivnicul și ne împiedică. Atunci să punem în faptă acel să nu știe stânga ta ce face dreapta ta (Matei 6, 3). Când îl vrei, când silești lucrul dumnezeiesc, nu vine. Va veni în ziua când nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l cunoaște. (Cf. Matei 24, 50; Luca 12, 46). Aici e o taină; nu pot să v-o lămuresc. Așa cum mi s-a întâmplat în Patmos.

Când pierdeți harul dumnezeiesc, să nu faceți nimic. Să vă continuați viața și lupta voastră lin, simplu, până ce, fără zbcium, vor veni iarăși iubirea și dragostea și dorul fierbinte după Hristos. Și atunci, toate vor merge bine. Atunci harul vă va umple și vă veți bucura. O altă

taină sunt slujbele: să vă dăruiți acestora, și harul lui Dumnezeu va veni în chip tainic.

(*Ne vorbește părintele Porfirie - Viața și cuvintele*, Editura Egumenița, 2003, p. 202)

Semnul Sfintei Cruci

Semnul crucii este nouă
Scutul cel mântuitor
Care depărtează răul
Și ne dă la toate spor.

Deci să facem cum se cade
Creștinescul nostru semn,
Căci vrăjmașii fug atuncea
Ca de preacinstitul lemn.

Iar acei ce bat în cobză
Și pe cruce o îngână,
Au sămânța necredinței
Și pecete rea la mână!

N-au evlavie ăn suflet,
Nici rușine la obraz

Plecăciune nu pot face
Că-i „boierul pe grumaz”!

Domnul cerurile pleacă
Pentru neamul omenesc,
Iar la El să-și plece capul,
Mulți creștini nu se silesc.

El întinde sus pe cruce
Mâinile dumnezești,
Tu măcar a face „semnul”
Omule nu te silești.

El ne mântuie creștine
Săvârșindu-Se pe lemn,
Iară tu socoți rușine
Ca să faci al crucii semn!

Sfântul Ioan Iacob Hozevitul

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.